

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska

w sprawie ze skargi J. Ł.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Najwyższym sygn. akt IV KK 132/23,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i
Spraw Publicznych w dniu 28 lutego 2024 r.,

- I. odrzuca skargę w części dotyczącej postępowania przed Sądem Najwyższym o sygn. akt IV KK 132/23;**
- II. w pozostałym zakresie pozostawia skargę bez rozpoznania;**
- III. zwalnia skarżącego J.Ł. od opłaty oraz wydatków postępowania przed Sądem Najwyższym obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Obszernym pismem nadanym w dniu 12 stycznia 2024 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 17 stycznia 2024 r. J.Ł. złożył skargę na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843 z późn. zm. (dalej: u.s.p.p.). W piśmie tym wskazał jako adresata - Sąd Najwyższy w Warszawie IV Wydział Izby Karnej

oraz Przedstawiciela Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Najwyższego w Warszawie reprezentującego Sąd Najwyższy w Warszawie.

Skarżący wniósł o stwierdzenie niczym nie usprawiedliwionej przewlekłości w postępowaniu liczonym jako całość tj. od wszczęcia śledztwa w grudniu 2020 r., przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego i Skarbu Państwa – Prokuratury Okręgowej w Suwałkach łącznej kwoty 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych. Skarżący przytoczył też szeroki opis zdarzeń związanych z przebiegiem śledztwa oraz postępowań przed sądami niższych instancji, które pozostają osobistą oceną składającego skargę, lecz nie wnoszą wyjaśnień istotnych dla przedmiotu niniejszego postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl art. 2 ust. 2 u.s.p.p. dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W myśl dyspozycji art. 6 ust. 1-3 u.s.p.p., każdorazowa skarga na przewlekłość postępowania musi spełniać określone wymogi przewidziane

dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle w/w ustawy. Ponadto, skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowania przygotowawcze zlecenie podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, co kwalifikowane jest jako wymóg fakultatywny.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu Najwyższego skarga wniesiona przez J. Ł. w zakresie w jakim dotyczy przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt IV KK 132/23, nie wskazuje konkretnych czynności procesowych, które zostały podjęte przez Sąd Najwyższy wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle, a które miałyby prowadzić do przewlekłości postępowania. W szczególności za spełnienie wymogu z art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. nie sposób uznać streszczenia całości postępowania w sprawie i ogólnego stwierdzenia, że trwało ono zbyt długo.

Skarga złożona przez J. Ł. nie spełnia wymogów przewidzianych w treści art. 6 ust. 2 u.s.p.p., zaś w myśl dyspozycji art. 9 ust. 1 u.s.p.p. sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca taką skargę bez wzywania do uzupełnienia braków. Skarżący bowiem nie zawarł w swoim piśmie uzasadnienia okoliczności, na podstawie których domaga się zasądzenia odszkodowania w wysokości 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych. W szczególności nie zawarł jasnego i precyzyjnego opisu zarzutów kierowanych pod adresem Sądu Najwyższego w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt IV KK 132/23. Obszerny opis zdarzeń zawartych w treści skargi dotyczy bowiem postępowań przygotowawczych, a nie zaś postępowania, co do którego skarżący wskazał jako Przedstawiciela Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Najwyższego. Ponadto zdecydowana większość opisu zdarzeń nie obejmuje terminowości czynności podejmowanych w toczących się postępowaniach, lecz ich przebiegu, a sam opis jest osobistą oceną skarżącego, obarczoną emocjami, często chaotycznie przedstawia czynności procesowe, które nie mają żadnego związku z argumentacją na rzecz oceny przewlekłości postępowania dokonywanej przez Sąd Najwyższy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 9 ust. 1 u.s.p.p. wobec niespełnienia wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. odrzucił skargę J. Ł. w punkcie 1 postanowienia, w zakresie w jakim dotyczyła postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt IV KK 132/23. Zgodnie z art. 14 ust. 2 u.s.p.p. skarżący może wystąpić w tym zakresie z nową skargą w tej sprawie.

Artykuł 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09). Powyższe nakazuje przyjąć, że w postępowaniach innych niż wymienione w katalogu określonym w art. 3 u.s.p.p. skarga nie przysługuje. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie wywołane skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Postępowanie ze skargi na przewlekłość nie jest bowiem samodzielnym postępowaniem zmierzającym do stwierdzenia przewlekłości i ewentualnie zasądzenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania czy zadośćuczynienia (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04). Ma ono charakter incydentalny, wypadkowy – jego istotą jest wyłącznie kontrola sprawności toczącego się postępowania głównego i przeciwdziałanie istniejącej przewlekłości.

W treści skargi J. Ł. wskazał szereg sygnatur w tym postępowanie toczącego się przed Sądem Rejonowym w A. ([...]), które w jego ocenie było niekompetentnie prowadzone, nie podając jednak żadnego uzasadnienia dla żądania zasądzenia 20.000 (dwudziesty tysięcy) złotych odszkodowania. W uzasadnieniu skargi nie wskazano w szczególności żadnej okoliczności świadczącej o przewlekłości skarżonego postępowania. Zamiast powyższego skarżący przedstawił szerokie wywody, pozostające bez związku z przedmiotem skargi. Sąd Najwyższy szczegółowo zapoznał się z tym pismem i stwierdza, że nie dotyczy ono terminowości czynności sądowych. Wobec powyższego brak opisu okoliczności uzasadniających żądanie.

W związku z powyższym skargę J. Ł. na przewlekłość postępowania, stosownie do art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., należało pozostawić bez rozpoznania.

Na podstawie art. 623 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., Sąd Najwyższy zwolnił skarżącego od opłaty oraz od wydatków niniejszego postępowania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]